

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Κύκλος Εκδηλώσεων για την Ανανέωση του Πολιτικού Συστήματος
 - «Μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 22 Ιανουαρίου 2013, ώρα 18:00
 - «Πολιτικό χρήμα και διαφθορά», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 6 Μαρτίου 2013, ώρα 18:00
 - «Εκδημοκρατισμός των πολιτικών κομμάτων», Αίθουσα Εκδηλώσεων του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 9 Απριλίου 2013, ώρα 17:00

Προγράμματα

- «Καταγραφή μέτρων πολιτικής για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Ελλάδα»

Νέα βιβλία

- Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, «Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από τη μακρά εφηβεία στη βιαία ενηλικίωση», εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 2012, 234 σ.

Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία

Richard Albert, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Boston College Law School

Το Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά εξέδωσε στις 14 Δεκεμβρίου την πολυαναμενόμενη απόφασή του για τη συνταγματικότητα του αντιτρομοκρατικού νόμου, ο οποίος είχε ψηφισθεί στον απόηχο των επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου.

Το Δικαστήριο έκρινε ομόφωνα τον νόμο σύμφωνο με το Σύνταγμα σε δύο συναφείς υποθέσεις, όπου αντιμετώπισε μια πλειάδα ζητημάτων, τα σημαντικότερα εκ των οποίων είναι αφενός η συνταγματικότητα της λεγόμενης "ρήτρας κινήτρου" και, αφετέρου, η συνταγματικότητα της έκδοσης στις ΗΠΑ Καναδών πολιτών, κατηγορούμενων για τρομοκρατία, ώστε να δικαστούν εκεί.

Στην πρώτη υπόθεση το Δικαστήριο έκρινε σύμφωνη με το Σύνταγμα τη διάταξη με την οποία ορίζεται ως τρομοκρατική δραστηριότητα η πράξη ή παράλειψη, εντός ή εκτός του Καναδά, η οποία τελείται εξ ολοκλήρου ή μερικώς για πολιτικούς, θρησκευτικούς ή ιδεολογικούς λόγους ή σκοπούς. Στην υπόθεση Mohammad Momin Khawaja ο κατηγορούμενος επικαλέστηκε λόγους αντισυνταγματικότητας με βάση το επιχείρημα ότι η κρίσιμη διάταξη πρώτον παραβιάζει την ελευθερία της έκφρασης, τη θρησκευτική ελευθερία και την ελευθερία του συνέρχεσθαι και, δεύτερον, επιτρέπει στην αστυνομία να στοχοποιεί ιδιώτες με βάση υποψίες που εδράζονται στις πολιτικές, θρησκευτικές και ιδεολογικές αντιλήψεις τους.

Αντικρούοντας τα επιχειρήματά αυτά το Δικαστήριο προέβη στη διάκριση ανάμεσα στη βίαιη και τη μη βίαιη άσκηση των ελευθεριών αυτών. Η κρίσιμη διάταξη δεν αποθαρρύνει τη μη βίαιη άσκησή τους, καθώς τιμωρεί μόνο τη βίαιη δράση ή την απειλή βίας. Με το ίδιο σκεπτικό απέρριψε και το δεύτερο επιχείρημα του κατηγορούμενου, ότι ο νόμος νομιμοποιεί τη δημιουργία στερεοτύπων από

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

τις διωκτικές αρχές. Η ποινική ευθύνη, σύμφωνα με το Δικαστήριο, δεν πρέπει να βασίζεται στις πολιτικές, θρησκευτικές και ιδεολογικές πεποιθήσεις ενός προσώπου. Η επίμαχη διάταξη έχει συνταχθεί με σεβασμό στη διαφορετικότητα, διασφαλίζοντας τη μη βίαιη έκφραση διαφορετικών πολιτικών, θρησκευτικών και ιδεολογικών αντιλήψεων και άρα δεν πιθανολογείται ότι θα οδηγήσει στη χρήση στερεοτύπων. Το Δικαστήριο επεσήμανε ότι δεν επηρεάζεται η προσέγγισή του αυτή από το γεγονός ότι σε πολλές χώρες η αντιτρομοκρατική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει αναφορά στα κίνητρα.

Στη δεύτερη υπόθεση, το δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα ότι η έκδοση Καναδών πολιτών στις ΗΠΑ παραβιάζει το δικαίωμα παραμονής στον Καναδά, κάνοντας τη διάκριση ανάμεσα στην έκδοση σε μια άλλη χώρα και την εκτόπιση, με το σκεπτικό ότι η έκδοση δεν εμπίπτει, όπως η εκτόπιση, στον πυρήνα του δικαιώματος παραμονής στο έδαφος του Καναδά, αφού δεν αποτελεί αποκλεισμό από την εθνική κοινότητα. Αυτό συμβαίνει διότι η έκδοση δεν αποκλείει την επιστροφή του πολίτη στη χώρα σε περίπτωση αθώωσής του ή και καταδίκης του ακόμη, αφού εκτίσει την ποινή του. Κατά το Δικαστήριο η έκδοση δεν παραβιάζει, λοιπόν, θεμελιώδεις συνταγματικές αξίες, αλλά αντίθετα υπηρετεί την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης.

(επιλογή-μετάφραση: Αλκμήνη Φωτιάδου)

<http://www.icconnectblog.com>, 14/12/2012

Ο ευτελισμός του Συντάγματος

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστ. Δ/ντης Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Δεν θα μπορούσαμε να προσδοκούμε ότι μια μείζων οικονομική και θεσμική κρίση, όπως αυτή που βιώνει την τελευταία τριετία η χώρα, θα άφηνε αλώβητο το Σύνταγμα. Αναπόδραστα η ερμηνεία και εφαρμογή του από όλες τις κρατικές εξουσίες έχουν υποστεί προσαρμογές. Όμως τους τελευταίους μήνες δεν εκδηλώνονται μόνο φαινόμενα θέσπισης νόμων που περιλαμβάνουν διατάξεις αμφισβητούμενης συνταγματικότητας, αλλά και η παγίωση μορφών λειτουργίας όλων των κρατικών εξουσιών οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο το κύρος και την υπόσταση του Συντάγματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

Κατ' αρχάς η διαδικασία ψήφισης νόμων όχι μόνο έχει επιταχυνθεί σε βαθμό ώστε ο κοινοβουλευτικός διάλογος να αποβαίνει προσχηματικός, αλλά απογυμνώνεται από στοιχειώδεις συνταγματικές εγγυήσεις. Ποιος θεωρεί σύννομη την υποβολή νομοσχεδίου 260 σελίδων σε ένα μόνο άρθρο; Πόσο πιο απροκάλυπτη μπορεί να γίνει η παράκαμψη των συνταγματικά προβλεπόμενων βημάτων νομοθέτησης; Πώς βαφτίζεται «εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη» κάθε κρίσιμη νομοθετική ρύθμιση, ώστε να ενσωματώνεται σε πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που σωρηδόν εισηγείται η Κυβέρνηση;

Γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν διαφοροποιείται από τέτοιες επιλογές, ασκώντας τις έστω συρρικνωμένες αρμοδιότητές του; Και τι μπορεί να περιμένει κανείς από τη δικαστική εξουσία, όταν οι δικαστές παραβιάζουν το Σύνταγμα απεργώντας, τη στιγμή που αυτό ρητά απαγορεύεται; Ποιος θα ασκήσει συνταγματικό έλεγχο στις αποφάσεις της κυβερνητικής πλειοψηφίας, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αδρανή και οι δικαστές (με τη φωτεινή εξαίρεση του Συμβουλίου της Επικρατείας) καταπατούν το Σύνταγμα;

Υπό αυτές τις συνθήκες, τι νόημα έχει να συζητάμε για επιμέρους τροποποιήσεις που θα ήταν χρήσιμο να γίνουν στο συνταγματικό κείμενο, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησής του; Η δίχως μέτρο επίκληση του Συντάγματος σε κάθε περίπτωση πολιτικής διαφωνίας έχει υπερκεραστεί σήμερα από τη συστηματική αγνόησή του, εν ονόματι των έκτακτων συνθηκών. Όλα είναι επιτρεπτά, τίποτα δεν μένει αβεβήλωτο. Πρόκειται, εμφανώς πλέον, για μια γενικευμένη υποχώρηση του δημοκρατικού κράτους δικαίου.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 04/12/2012

Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης

Γιώργος Σωτηρέλης, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σε προηγούμενο άρθρο μου πρότεινα την αλλαγή του εκλογικού συστήματος ως πρώτο βήμα για τη συνολική αναμόρφωση του πολιτικού μας συστήματος.

Ωστόσο, η αλλαγή του τρόπου κατανομής των εδρών δεν είναι η μόνη που αφορά την προοπτική μιας ριζικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιπρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

εκλογικής μεταρρύθμισης. Εξίσου σημαντική θεωρώ και την τροποποίηση του ισχύοντος τρόπου ανάδειξης των βουλευτών, δηλαδή του σταυρού προτίμησης, που αποτελεί, κατά την άποψή μου, μια από τις βασικότερες κακοδαιμονίες του πολιτικού μας συστήματος.

Ας δούμε όμως τα πράγματα πιο συγκεκριμένα:

Το σύστημα του σταυρού προτίμησης ισχύει σχεδόν αδιάλειπτα από το 1975 (με μόνη εξαίρεση τις εκλογές του 1986), παρότι έχει κατά καιρούς προκαλέσει, όπως είναι γνωστό, εντονότερες συζητήσεις.

Οι υποστηρικτές του ισχυρίζονται ότι είναι το μόνο που διασφαλίζει την επιλογή των βουλευτών από τον ίδιο τον λαό. Ωστόσο, αν κανείς ανατρέξει, με μια νηφάλια ματιά, στη σύγχρονη εκλογική μας ιστορία θα διαπιστώσει ότι το σύστημα αυτό είναι ψευδεπίγραφο δημοκρατικό.

Εν πρώτοις, οι επιλογές του πολίτη, ακόμη και με τον σταυρό προτίμησης, είναι ούτως ή άλλως περιορισμένες, αφού σε κάθε περίπτωση κινούνται μεταξύ ενός στενού και προκαθορισμένου από το κόμμα κύκλου προσώπων.

Πέρα όμως από αυτό, και η ίδια η προτίμηση συνήθως αποδεικνύεται ψευδαίσθηση, καθώς η βούληση του εκλογέα είναι εγγενώς φαλκιδευμένη: η εκλογή με σταυρό απηχεί πλέον, περισσότερο ίσως από ποτέ, την εικόνα που διαμορφώνει ο ψηφοφόρος υπό την καταθλιπτική επιρροή ποικίλων ιδιωτικών κέντρων οικονομικής και επικοινωνιακής ισχύος.

Αλλά και οι υποψήφιοι, προκειμένου να διασφαλίσουν τη «στήριξη» αυτών των κέντρων –η οποία, πλέον έχει καθοριστική σημασία, ιδίως στις μεγάλες εκλογικές περιφέρειες– υποτάσσονται ολοένα και ευκολότερα σε ποικίλες «δουλείες» και εξαρτήσεις. Υπάρχουν βέβαια και αρκετές εξαιρέσεις, οι οποίες όμως εν τέλει επιβεβαιώνουν τον κανόνα μιας πολλαπλά χειραγωγημένης επιλογής.

Αν δε συνυπολογιστούν και οι παθογένειες της επιρροής των εκπροσώπων της «κοινωνίας του θεάματος» και της οικογενειοκρατίας, ολοκληρώνεται η εικόνα ενός τρόπου εκλογής ο οποίος παρέχει μεν μια επίφαση δημοκρατικότητας, αλλά εν τέλει υποθηκεύει ποικιλοτρόπως το πολιτικό μας σύστημα, υπονομεύοντας την ουσιαστική δημοκρατική του νομιμοποίηση και καθιστώντας το συχνά υποχείριο πολλαπλών μεθοδεύσεων και ιδιοτελών συμφερόντων.

Με βάση τα παραπάνω, η επιλογή της «λίστας» φαίνεται η μόνη πρόσφορη λύση προκειμένου αφ' ός μεν να αποκοπεί ο ομφάλιος λώρος της διαβόητης «διαπλοκής» –με τον δραστικό περιορισμό του «πολιτικού χρήματος» και της επιρροής των εθνικών και τοπικών ΜΜΕ–, αφ' ετέρου δε να

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

εμπλουτιστεί η πολιτική μας ζωή με την επιλογή υποψηφίων που έχουν αναμφισβήτητη κοινωνική καταξίωση και μπορούν να προσφέρουν πολλά στον δημόσιο βίο αλλά είναι εντελώς απρόθυμοι να υποταχθούν σε οικονομικές εξαρτήσεις, επικοινωνιακές δουλειές και πελατειακά κριτήρια.

Γνωρίζω βέβαια τις επιφυλάξεις, τόσο ως προς το ζήτημα του δημοκρατικού ελλείμματος των κομμάτων όσο και ως προς τη συρρίκνωση της συμμετοχής των πολιτών. Ωστόσο οι επιφυλάξεις αυτές είναι μάλλον απλουστευτικές και σε κάθε περίπτωση υπερβολικές.

Κατ' αρχάς, αν πράγματι ενδιαφερόμαστε για τη δημοκρατική οργάνωση των κομμάτων, τότε η μεγαλύτερη πρόκληση για τη θωράκιση και ενίσχυσή της, απέναντι στη μονοκρατορία των αρχηγών, είναι ακριβώς η ανάδειξη των κομματικών υποψηφίων από τα μέλη τους, τα οποία αργά ή γρήγορα θα διεκδικήσουν ενεργό ρόλο και θα επιβάλουν στις ηγεσίες αξιολογικές επιλογές.

Με άλλα λόγια, η κατάργηση του σταυρού αποτελεί μακροπρόθεσμα τη μόνη επιλογή η οποία, αν εφαρμοστεί με διάρκεια και συνέπεια –και όχι αποσπασματικά, όπως το 1986– μπορεί να οδηγήσει, νομοτελειακά θα λέγαμε, στη διαμόρφωση ισχυρών διεκδικητικών τάσεων για αναβάθμιση της συλλογικής ζωής και των συμμετοχικών διαδικασιών των κομμάτων.

Όσο δε για τη συμμετοχή των πολιτών, πέρα από το ότι με το σημερινό σύστημα είναι εν πολλοίς υπερτιμημένη έως ψευδεπίγραφη, θα μπορούσε εν τέλει να προβλεφθεί και μια ασφαλιστική δικλίδα για την επικουρική μεν αλλά ουσιαστική αξιοποίησή της.

Πρόκειται για το λεγόμενο «σύστημα της ανατρεπόμενης λίστας», σύμφωνα με το οποίο το κόμμα καταρτίζει σε κάθε εκλογική περιφέρεια κατάλογο με προκαθορισμένη τη σειρά των υποψηφίων και ο ψηφοφόρος έχει δύο επιλογές: είτε να εγκρίνει την επιλογή του κόμματος, ρίχνοντας στην κάλπη ασταύρωτο ψηφοδέλτιο, είτε να μην εγκρίνει τη σειρά –διότι τον κατάλογο ούτε σήμερα τον εγκρίνει–, οπότε μπορεί να θέσει σταυρό προτίμησης στον υποψήφιο που κατά την άποψή του αδικείται.

Αν δε ο εν λόγω υποψήφιος συγκεντρώσει έναν γνωστό εκ των προτέρων αριθμό ψήφων, τότε εκλέγεται ως πρώτος και η σειρά του κόμματος ισχύει για τους υπόλοιπους υποψηφίους.

Το σύστημα αυτό ισχύει σε αρκετές χώρες με επιτυχία και κατά κανόνα εγκρίνεται, με ασταύρωτα ψηφοδέλτια, η κομματική σειρά, χωρίς πάντως να λείπουν και οι περιπτώσεις θεαματικών ανατροπών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιπρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

Αυτό είναι άλλωστε και το συγκριτικό του πλεονέκτημα: ότι αφήνει και αυτό, όπως και το εκλογικό σύστημα που προτείναμε στο προηγούμενο άρθρο, τον τελευταίο λόγο στους πολίτες.

πηγή: «Εφημερίδα των Συντακτών», 30/11/2012

Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη

Κώστας Χρυσόγονος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Το «ειδικό έκτακτο τέλος», με το οποίο επιβάρυνε τις ηλεκτροδοτούμενες δομημένες επιφάνειες ο Ν. 4021/2011, έγινε γνωστό στην καθομιλουμένη ως «χαράτσι» στα ακίνητα.

Ο χαρακτηρισμός είναι σκληρός, αλλά όχι άδικος, αφού το παραπάνω «τέλος» (ουσιαστικά φόρος) επιβαρύνει όλες τις δομημένες ηλεκτροδοτούμενες επιφάνειες, χωρίς να προβλέπει αφορολόγητο όριο, ούτε κλιμάκωση του φορολογικού συντελεστή σε αναλογία προς τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας του υποχρέου, παραβιάζοντας προφανώς την αρχή της συνεισφοράς στα δημόσια βάρη κατά το μέτρο της φοροδοτικής ικανότητας καθενός (άρθρο 4, παρ. 5 Συντ.). Εξίσου προφανής είναι η παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 25, παρ. 1 Συντ.) από την πρόβλεψη διακοπής της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στον καταναλωτή σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους, αφού έτσι αναιρείται η καθολικότητα μιας κρίσιμης υπηρεσίας κοινής ωφέλειας για λόγο άσχετο προς την παροχή της.

Από τις δύο αυτές αντισυνταγματικότητες η πλειοψηφία του Συμβουλίου της Επικρατείας (1972/2012 Ολομ.) αντιλήφθηκε όμως μόνο τη δεύτερη, ενώ απέτυχε να διαγνώσει την πρώτη.

Πολύ διορατικότερο του Συμβουλίου της Επικρατείας αποδεικνύεται, με την πρόσφατη απόφασή του (1101/2012) το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Με την απόφαση αυτή, η οποία είναι και άμεσα εκτελεστή, έγινε δεκτή η συλλογική αγωγή (Ν. 2251/1994) διαφόρων ενώσεων καταναλωτών και κρίθηκε ότι το «ειδικό τέλος» παραβιάζει την ισότητα στα δημόσια βάρη. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο υποχρεώνει τη ΔΕΗ να μη διακόπτει την παροχή ρεύματος στους καταναλωτές που δεν καταβάλλουν το «τέλος» και να δέχεται την καταβολή από τους καταναλωτές του αντιτίμου των λογαριασμών που εκδίδει, αφαιρουμένου του αναγραφόμενου ποσού του

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

«τέλους».

Αν η απόφαση του Πρωτοδικείου επιβεβαιωθεί από τον Άρειο Πάγο, θα προκύψει αντίθεση μεταξύ αυτού και του Συμβουλίου της Επικρατείας, την οποία μπορεί να κληθεί να άρει, με ισχύ έναντι πάντων, το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 100 του Συντάγματος. Αν το τελευταίο κρίνει τον νόμο αντισυνταγματικό, το κράτος θα υποχρεωθεί να επιστρέψει με τόκο στους φορολογουμένους όσα του έχουν καταβάλει για την παραπάνω αιτία.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 10/12/2012

Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών

Παναγιώτης Μαντζούφας, Επίκουρος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Τόσο το φορολογικό απόρρητο όσο και οι εξαιρέσεις του δεν είναι κάτι καινοφανές στην ελληνική νομοθεσία. Με το φορολογικό απόρρητο (πρωτοθεσπίστηκε το 1917) οι δημόσιες Αρχές δεσμεύονται να μην κοινοποιούν φορολογικά στοιχεία πολιτών σε τρίτους, προκειμένου να τηρηθεί μυστικότητα γύρω από γεγονότα της επαγγελματικής και της προσωπικής τους ζωής. Το απόρρητο εδραιώνεται σε μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ πολίτη και κράτους που επιβάλλει αφενός ειλικρίνεια από τη μεριά του πολίτη, αφετέρου εχεμύθεια από την πλευρά της Πολιτείας. Ωστόσο, αυτή η σχέση ειλικρίνειας δεν οικοδομήθηκε ποτέ στη χώρα μας - για λόγους που ανάγονται στη δομή του πολιτικού και διοικητικού συστήματος του κράτους-, με αποτέλεσμα η αμοιβαία καχυποψία να οδηγεί συχνά σε μέτρα κάμψης του απορρήτου. Μέτρα που προέβλεπαν δημοσιοποίηση των φορολογικών στοιχείων των πολιτών θεσπίστηκαν ήδη από τη δεκαετία του 1950 και μέχρι σήμερα, λόγω διοικητικής αβελτηρίας, δεν εφαρμόστηκαν παρά μόνο περιστασιακά. Η αναβίωση και η ενίσχυση της νομοθετικής άρσης του απορρήτου τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης πραγματοποιήθηκε με το άρθρο 85 του ΚΦΕ και με τον νόμο 3758/2011, που προβλέπουν τη δημοσιοποίηση στο Διαδίκτυο όλων των βασικών φορολογικών στοιχείων των πολιτών και των ονομάτων των ληξιπρόθεσμων οφειλετών του Δημοσίου από συγκεκριμένο ποσό και πάνω.

Στο όνομα της διαφάνειας και της καταπολέμησης της

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

φοροδιαφυγής ο Έλληνας νομοθέτης προτίμησε τον ευκολότερο δρόμο. Σταθμίζοντας μεταξύ ενός εύλογου δημοσίου συμφέροντος, που δικαίως τίθεται με ένταση στις ημέρες μας, όπως η πάταξη της φοροδιαφυγής, επέλεξε ένα μέσο (δημοσιοποίηση) που είναι, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, απρόσφορο και αναποτελεσματικό, θέτοντας σε κίνδυνο σημαντικά δικαιώματα των πολιτών. Είναι προφανές ότι ο περιορισμός της φοροδιαφυγής και ο εξαναγκασμός στην πληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο προϋποθέτει αφενός τη δημιουργία θεσμών και μηχανισμών εντοπισμού και σύλληψης της φορολογητέας ύλης, αφετέρου τη δυνατότητα ενδελεχών ελέγχων από τις αρμόδιες Αρχές καθώς και αποτελεσματικότητα στην είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Με άλλα λόγια σοβαρή και οργανωμένη δημόσια διοίκηση που έχει συνέχεια, θεσμική μνήμη και πατάει στην εμπειρία των άλλων κρατών. Αυτά δεν υπάρχουν και πρέπει να δημιουργηθούν. Είναι σαφές, επίσης, ότι ο ανειλικρινής φορολογούμενος δεν θα καμφθεί από τη δημοσιοποίηση, όπως δεν κάμπτεται από τις πρόσφατες συλλήψεις. Οι διωκτικές Αρχές, άλλωστε, έχουν επαρκή μέσα εξατομικευμένης άρσης όλων των απορρήτων (τραπεζικών, φορολογικών, διοικητικών) εφόσον διενεργείται φορολογικός έλεγχος με επαρκείς ενδείξεις φοροδιαφυγής, ώστε δεν γίνεται κατανοητό με ποιον τρόπο θα συνεισφέρει η γενική δημοσιοποίηση στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Μήπως στη δημοσιοποίηση θα εξαντληθεί η σπουδή της διοίκησης, ενώ τα αποτελεσματικότερα μέτρα θα μετατεθούν για το μέλλον;

Από την άλλη, το κόστος αυτών των μέτρων, που κατά τους εμπνευστές τους μάλλον έχουν βαρύ επικοινωνιακό εκτόπισμα, είναι βαρύ για πολλούς πολίτες. Δεν είναι μόνο ότι καταλύονται το δικαίωμα στα προσωπικά δεδομένα και ο πληροφοριακός αυτοκαθορισμός που επιτάσσει σημαντικά στοιχεία για την παρουσία μου να τα γνωρίζω μόνο ο ίδιος (και οι Αρχές) και να τα διαθέτω κατά βούληση. Είναι κυρίως η κοινωνική διαπόμπευση του οφειλέτη και της οικογένειάς του στο στενότερο κοινωνικό τους περιβάλλον. Πώς άραγε θα επανορθωθεί ο εξευτελισμός από τη δημοσιοποίηση όταν αποδειχθεί στα δικαστήρια ότι η οφειλή ήταν παράνομη;

Επιπλέον, η επέμβαση στην ιδιωτική ζωή του ατόμου μέσω της διαδικτυακής δημοσιοποίησης μπορεί να επηρεάσει τις συναλλακτικές του σχέσεις (αλλιώς διαπραγματεύεται κάποιος όταν ξέρει την οικονομική κατάσταση της απέναντι πλευράς, ενώ πιο ευάλωτος είναι εκείνος που ζητεί εργασία και ο εργοδότης του γνωρίζει το οικονομικό του επίπεδο)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ο Καναδάς κρίνει σύμφωνη με το Σύνταγμα την αντιτρομοκρατική νομοθεσία», Richard Albert
- «Ο ευτελισμός του Συντάγματος», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η ώρα της κατάργησης του σταυρού προτίμησης», Γιώργος Σωτηρέλης
- «Το τέλος ακινήτων και η Δικαιοσύνη», Κώστας Χρυσόγονος
- «Το κυνήγι της φοροδιαφυγής και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών», Παναγιώτης Μαντζούφας

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Κύκλος Εκδηλώσεων για την Ανανέωση του Πολιτικού Συστήματος
 - «Μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 22 Ιανουαρίου 2013, ώρα 18:00
 - «Πολιτικό χρήμα και διαφθορά», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 6 Μαρτίου 2013, ώρα 18:00
 - «Εκδημοκρατισμός των πολιτικών κομμάτων», Αίθουσα Εκδηλώσεων του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 9 Απριλίου 2013, ώρα 17:00

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

και να δημιουργήσει κινδύνους εγκληματικών ενεργειών (απαγωγές, ληστείες, εκβιασμούς).

Τα σοβαρά κράτη προσπαθούν να εντοπίσουν τις φορολογικές παραβάσεις χωρίς δημοσιότητες και φανφάρες, χωρίς λίστες και εκβιασμούς, χωρίς διαπομπεύσεις και επικοινωνιακά τρικ και, κυρίως, χωρίς να αμφισβητούν ή να θέτουν σε δοκιμασία την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών τους. Οι πρόσφατοι χειρισμοί των γαλλικών και των γερμανικών Αρχών που αξιοποίησαν τραπεζικά στοιχεία από το εξωτερικό ήταν και οικονομικά αποτελεσματικοί και δικαιοκρατικά συνεπείς με τις αρχές ενός κράτους δικαίου, που υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον χωρίς να θυσιάζει τους πολίτες του στις τηλεοράσεις και στο Διαδίκτυο.

πηγή: Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», 18/12/2012

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Friedrich Ebert, διοργανώνει ανοικτή εκδήλωση με θέμα «Μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος» στο Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 22 Ιανουαρίου 2013, ώρα 18:00

Ομιλητές

Dorothee de Nève, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Hagen

Ηλίας Νικολακόπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Φίλιππος Σπυρόπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Κώστας Χρυσόγονος, Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο Καθηγητής Ξενοφών Κοντιάδης, Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Κύκλος Εκδηλώσεων για την Ανανέωση του Πολιτικού Συστήματος
 - «Η Μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 22 Ιανουαρίου 2013, ώρα 18:00
 - «Πολιτικό χρήμα και διαφθορά», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 6 Μαρτίου 2013, ώρα 18:00
 - «Εκδημοκρατισμός των πολιτικών κομμάτων», Αίθουσα Εκδηλώσεων του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 9 Απριλίου 2013, ώρα 17:00

Προγράμματα

- «Καταγραφή μέτρων πολιτικής για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Ελλάδα»

Θα ακολουθήσουν οι εξής εκδηλώσεις:

- «Πολιτικό χρήμα και διαφθορά», Ινστιτούτο Goethe Αθηνών, 6 Μαρτίου 2013, ώρα 18:00
- «Εκδημοκρατισμός των πολιτικών κομμάτων», Αίθουσα Εκδηλώσεων του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 9 Απριλίου 2013, ώρα 17:00

Προγράμματα

- «Καταγραφή μέτρων πολιτικής για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Ελλάδα»

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, ως εθνικό σημείο επαφής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (European Union Agency on Fundamental Rights - FRA) εκπόνησε τη μελέτη με τίτλο «Καταγραφή μέτρων πολιτικής για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Ελλάδα» για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (European Institute for Gender Equality - EIGE). Το EIGE αποτελεί οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωση που υποστηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ισότητα.

Η μελέτη αποσκοπούσε στη συστηματική καταγραφή των μέτρων πολιτικής που υιοθετήθηκαν στην Ελλάδα κατά τη χρονική περίοδο 2005-2012 και αφορούσαν την προώθηση της ισότητας των φύλων στους τομείς της απασχόλησης, της ίσης αμοιβής, της συμμετοχής στα κέντρα λήψης αποφάσεων, της εκπαίδευσης, της συμμετοχής στην οικονομική και κοινωνική ζωή, της υγείας, της πρόληψης της βίας σε βάρος των γυναικών και της καταπολέμησης των στερεοτύπων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα βιβλία

- Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, «Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από τη μακρά εφηβεία στη βιαία ενηλικίωση», εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 2012, 234 σ.

Νέα βιβλία

- Κωνσταντίνος Τσουκαλάς «Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από τη μακρά εφηβεία στη βιαία ενηλικίωση» εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 2012, 234 σελ.

Η Ελλάδα της αλήθειας

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστ. Δ/ντης Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Η δημοσιονομική κρίση αποκάλυψε την υποβόσκουσα κρίση θεσμών και μετατράπηκε σταδιακά σε κρίση πολιτική, πολιτισμική και ανθρωπιστική, που εξελίσσεται κατά τρόπο απρόβλεπτο και ανεξέλεγκτο. Έτσι, η κατανόηση των ιστορικών, κοινωνικών, γεωστρατηγικών, πολιτικών και ιδεολογικών παραμέτρων που οδήγησαν σε αυτή και καθορίζουν την έκβασή της γίνεται ακόμη επιτακτικότερη και βασανιστικότερη. Μια συνθετική ανάγνωση της ελληνικής κρίσης προτείνει το νέο βιβλίο του Κωνσταντίνου Τσουκαλά «Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας» (εκδ. Θεμέλιο).

Τι οδήγησε στη σημερινή κατάρρευση; Είναι δικαιολογημένη η οργή του ελληνικού λαού ή «όλοι μαζί τα φάγαμε»; Πώς επηρέασε το νέο παγκόσμιο τοπίο και η ατελής ευρωπαϊκή ολοκλήρωση την ελληνική κρίση; Ποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μεταπολεμικής κοινωνίας, του καταμερισμού της εργασίας, των εκπαιδευτικών μηχανισμών και του πολιτικού συστήματος καθόρισαν τη διαδρομή προς τη χρεοκοπία; Ποιοι κοινωνικοί κώδικες, ιδεολογικές ορθοδοξίες και ιδεοληψίες του συλλογικού φαντασιακού υποκρύπτονται πίσω από συγκεκριμένες θεσμικές και πολιτικές συμπεριφορές; Αυτά τα κεντρικά ερωτήματα θέτει ο Τσουκαλάς, απορρίπτοντας τρέχουσες αντιλήψεις παραμορφωτικές της πραγματικότητας, που μεταθέτουν ευθύνες ή καλλιεργούν ένα μείγμα εθνικής μεμψιμοιρίας και ηθικολογικής υποκρισίας.

Η διεθνής κρίση πλήττει την Ελλάδα οξύτερα από άλλες χώρες. Τα δομικά οικονομικά αδιέξοδα συναρτώνται με άλυτα πολιτικά, ιδεολογικά και θεσμικά αδιέξοδα. Οι κοινωνικές ισορροπίες ανατρέπονται, οι εσωτερικευμένες παραδοχές κλονίζονται, το ισχύον κανονιστικό σύστημα κλυδωνίζεται, συμπαρασύροντας τις εμπεδωμένες αξίες που διασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή. Από το φάντασμα του περιούσιου λαού που στοιχειώνει τους Έλληνες επί

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα βιβλία

- Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, «Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από τη μακρά εφηβεία στη βιαία ενηλικίωση», εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 2012, 234 σ.

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

αιώνες, μέχρι την πρόσδεση στους νεοφιλελεύθερους αγοραίους αυτοματισμούς, ο Τσουκαλάς ξετυλίγει το νήμα που συνδέει τις διαφορετικές πτυχές της κατάρρευσης.

Στο βιβλίο δεν αναζητούνται ούτε συνωμότες, ούτε αποδιοπομπαίοι τράγοι, ούτε ευκαιρίες μέσα στην κρίση, ούτε θύματα και θύτες. Αποκαλύπτονται, όμως, οι μύθοι που συντήρησαν την επίπλαστη ευμάρεια, οι ανιστόρητες συνταγές των αυτόκλητων σωτήρων, εν τέλει οι αληθινές αιτίες της κρίσης και τα όρια της υπέρβασής της.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 18/12/2012